

**Bestemmingsplan Partiële herziening
Buitengebied - Niet-grondgebonden
veehouderij**

ONTWERP

BügelHajema

Plek voor ideeën

**Bestemmingsplan Partiële herziening
Buitengebied - Niet-grondgebonden
veehouderij**

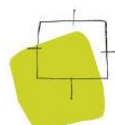
O N T W E R P

Inhoud

Toelichting + bijlagen
Regels + bijlagen
Verbeelding

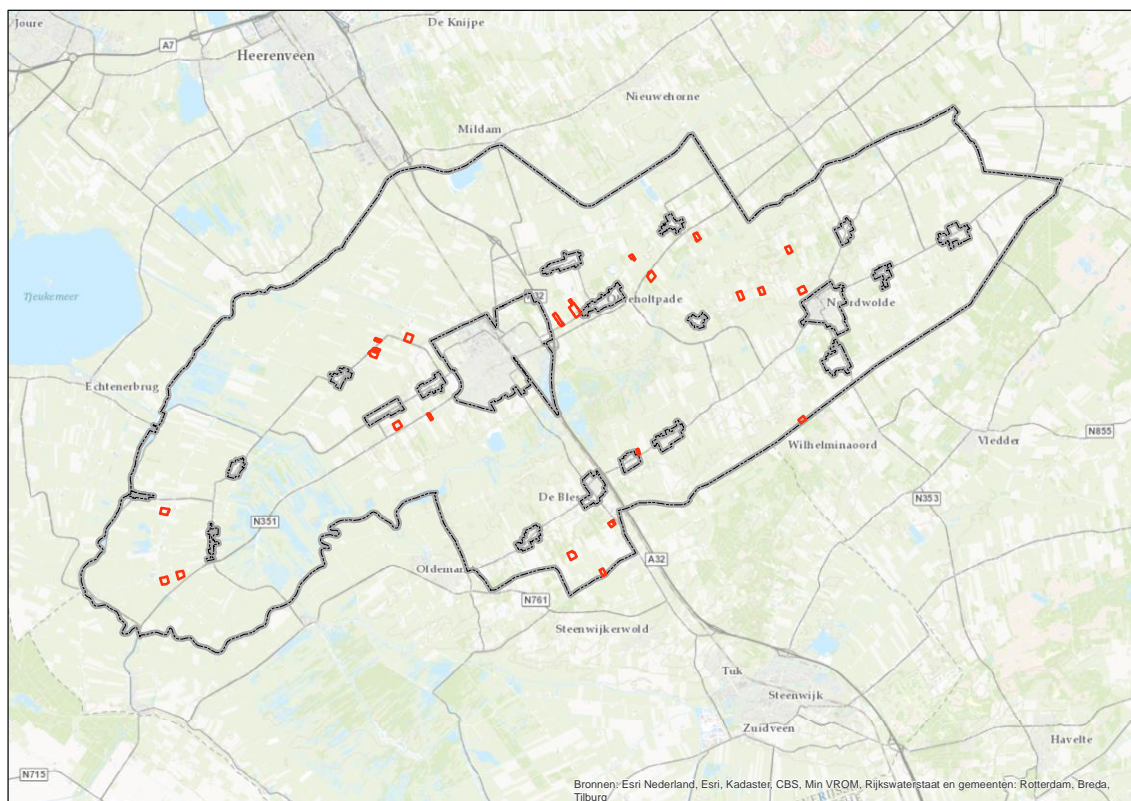
17 mei 2017

Projectnummer 267.00.00.10.00

Ideeën voor een plek

Overzichtskaart

Bestemmingsplangebied “Partiële herziening Buitengebied - niet-grondgebonden veehouderij” wordt begrensd door de rood omlinjende gebiedsdelen

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Aard van het plan	6
2	Planbeschrijving	9
2.1	Inhoud van het plan	9
2.2	Uitgangspunt voor het plan	9
3	Planologische beperkingen	15
3.1	Beleidsmatige beperkingen	15
3.2	Milieukundige beperkingen	16
	3.2.1 Waterparagraaf	16
	3.2.2 Vormvrije m.e.r.-beoordeling	16
4	Juridische vormgeving	21
5	Uitvoerbaarheid	23
5.1	Plan opgesteld in samenspraak met belanghebbenden	23
5.2	Overleg ex artikel 3.1.1 Bro	23
5.3	Economische uitvoerbaarheid	24

Bijlagen

Inleiding

1.1

Aanleiding

Op 1 december 2014 heeft de gemeenteraad van de gemeente Weststellingwerf het bestemmingsplan “Buitengebied 2014” vastgesteld. Het bestemmingsplan biedt het ruimtelijk kader voor onder meer de ontwikkeling van agrarische bedrijven. In dat plan is onderscheid gemaakt tussen de grondgebonden en de niet-grondgebonden veehouderijbedrijven. Het onderscheid uit zich in de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor de beide soorten bedrijven. Voor grondgebonden bedrijven geldt dat zij zich wat betreft de bedrijfsbebouwing kunnen ontwikkelen binnen een bouwvlak tot een oppervlakte van 1,5 ha bij recht en tot maximaal 3 ha nadat daarvoor een wijzigingsprocedure is doorlopen. Voor de niet-grondgebonden veehouderij (de intensieve veehouderij) mag in dat plan ten hoogste de bestaande oppervlakte aan stalruimte worden gebruikt. Daarvoor geldt een uitzondering: wanneer de stalruimte per dier moet worden vergroot vanwege dierenwelzijnswetgeving kan de gemeente toestaan dat de oppervlakte stalruimte worden vergroot zonder dat dit leidt tot een toename van het aantal dieren. Dit betekent dat de ontwikkelingsmogelijkheden voor de niet-grondgebonden veehouderij beperkt zijn tot de bestaande omvang. Niet-grondgebonden veehouderijbedrijven kunnen wel worden vergroot met grondgebonden veehouderijactiviteiten. Deze keuze is overeenkomstig de inhoud van de “Nota van Uitgangspunten/Agrarisch” die op 13 september 2010 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Bij de behandeling van de zienswijzen en tijdens de inspraak in de raadsvergadering werd duidelijk dat er bij (een deel van) de ondernemers van de niet-grondgebonden veehouderijbedrijven de wens bestaat om het bedrijf te vergroten.

Voor het bestemmingsplan “Buitengebied 2014” is geen onderzoek uitgevoerd naar de (milieu)effecten van ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij. Mede op basis van de beleidskeuze uit de Nota van Uitgangspunten is toen door de gemeenteraad de keuze gemaakt om het bestemmingsplan naar aanleiding van de zienswijze niet gewijzigd vast te stellen. Wel heeft de gemeenteraad het besluit genomen om te onderzoeken of het mogelijk is om op grond van een afzonderlijk bestemmingsplan de ontwikkeling van de niet-grondgebonden veehouderijbedrijven mogelijk te maken.

Dat onderzoek is inmiddels als vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd en is als bijlage bij deze toelichting gevoegd. Op basis van dat onderzoek is de conclusie getrokken dat er enige ruimte voor ontwikkeling is en dat deze ruimte in

het kader van een bestemmingsplan aan de betreffende bedrijven beschikbaar kan worden gesteld. Dit bestemmingsplan is hiervan de weerslag. Het komt erop neer dat bedrijven die in hoofdzaak een bestaan hebben in de niet-grondgebonden veehouderij, ruimte krijgen voor het ontwikkelen van deze activiteit binnen een denkbeeld bouwvlak van ten hoogste 1,5 ha.

1.2

Aard van het plan

Dit plan is opgesteld als partiële herziening van het geldende bestemmingsplan “Buitengebied 2014”, hierna het “moederplan” genoemd. Dat betekent dat dit plan op zich een zelfstandig bestemmingsplan is, dat in de plaats komt van het moederplan. Het plan is echter wel mede gebaseerd op het onderzoek dat in het kader van het moederplan is uitgevoerd en dat het beleid uit dat moederplan in hoofdlijnen wordt voortgezet. Dit bestemmingsplan moet dan ook in samenhang met het moederplan worden gelezen. In het kader van dit bestemmingsplan is uitsluitend dat onderzoek uitgevoerd dat noodzakelijk is om de beleidswijziging te onderbouwen die met dit plan mogelijk wordt gemaakt. Voor het overige wordt verwezen naar het onderzoek dat aan het moederplan ten grondslag heeft gelegen.

Het moederplan, zoals hierboven bedoeld, is weliswaar op 1 december 2014 vastgesteld, maar als gevolg van een uitspraak van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State op onderdelen gerepareerd. Dit reparatieplan dat op 1 mei 2017 door de raad is vastgesteld, treedt voor het deel waarover het plan gaat, in de plaats van het moederplan. Een belangrijk element uit dat plan is de regeling die ziet op de beperking van de stikstofdepositie op voor vermessing en verzuring kwetsbare Natura 2000-gebieden. Deze regeling heeft model gestaan voor de stikstofdepositieregeling die in dit onderhavige plan is opgenomen.

Het plan betreft de volgende bedrijven:

Aan de Regel	28	Blesdijke
Eikenlaan	10	Blesdijke
Steenwijkerweg	130	De Blesse
Jokweg	59	De Hoeve
Jokweg	77	De Hoeve
Gracht	62	Munnekeburen
Stellingenweg	82	Nijeholtpade
Hoofdweg	26	Nijelamer
Hoofdweg	36	Nijelamer
Hellingstraat	69	Noordwolde
Meentheweg	7 a	Noordwolde
Hoofdweg	53	Oldeholtpade
Hoofdweg	93	Oldeholtpade

Hoofdweg	99	Oldeholtpade
Hoofdweg	229 a	Oldeholtpade
Stellingenweg	68	Oldeholtpade
Hoofdweg	31 b	Oldelamer
Hoofdweg	35	Oldelamer
Pieter Stuyvesantweg	66	Oldetrijne
Pieter Stuyvesantweg	73	Sonnega
Gracht	93	Spanga
Pepergaweg	65	Steggerda
Nieuwe Weg	5	Spanga
Westvierdeparten	18	Vinkega

Planbeschrijving

2

2.1

Inhoud van het plan

Zoals hiervoor al is aangekondigd, vormt dit plan feitelijk een voortzetting van het door de raad vastgestelde moederplan. Voor de niet-grondgebonden veehouderijbedrijven is aan de regeling uit dat plan uitsluitend de regeling toegevoegd dat het bouwvlak van maximaal 1,5 ha nu ook voor de uitbreiding van stallen voor de niet-grondgebonden veehouderijactiviteiten mag worden gebruikt. In de eerder genoemde vormvrije m.e.r.-beoordeling is het onderzoek opgenomen, waarin is aangetoond dat deze uitbreiding van de regeling uit het moederplan uitvoerbaar is. In hoofdstuk 3 is hierop nader ingegaan.

Verder biedt dit bestemmingsplan aan deze bedrijven precies dezelfde gebruiks- en bouw mogelijkheden als in het moederplan.

Het plan biedt - evenals het moederplan - ten slotte de mogelijkheid om de agrarische bestemming te wijzigen naar een andere bestemming conform de mogelijkheden die in het vastgestelde moederplan zijn opgenomen. Hiervoor geldt dan wel dat er sprake moet zijn van een goede landschappelijke inpassing.

De mogelijkheden die het moederplan biedt buiten de grenzen van dit bestemmingsplan dat specifiek gericht is op de intensieve veehouderijbedrijven, blijven natuurlijk ook gelden voor de deze veehouderijbedrijven. Zo biedt het moederplan bijvoorbeeld de mogelijkheid om mestopslag buiten het bouwvlak te realiseren.

2.2

Uitgangspunt voor het plan

Omdat niet-grondgebonden veehouderij een m.e.r.-plichtige activiteit is en de gemeente van mening is dat de kosten van het opstellen van een planMER en het doorlopen van de wettelijk voorgeschreven uitgebreide m.e.r.-procedure zich in redelijke mate dienen te verhouden tot het belang van de betrokken ondernemers, is besloten om dit bestemmingsplan zo op te stellen dat het plan niet plan-m.e.r.-plichtig wordt. Daarmee wordt deze kostbare procedure voorkomen.

Plan-m.e.r.-plicht ontstaat wanneer een bestemmingsplan kaderstellend wordt voor activiteiten die de in het Besluit m.e.r. opgenomen drempelwaarde(n)

overstijgen. M.e.r.-plicht kan ook ontstaan, wanneer het bestemmingsplan kaderstellend wordt voor activiteiten die leiden tot een significant negatief effect op Natura 2000-gebied. Beide moeten dus worden uitgesloten om een m.e.r.-procedure te vermijden.

Drempelwaarden Besluit m.e.r.

Op het moment van vaststelling van dit bestemmingsplan biedt het plan ruimte voor de ontwikkeling van niet-grondgebonden veehouderijactiviteiten die de onderstaande omvang niet te boven gaan:

1. 40.000 stuks pluimvee (Rav nr. E, F, G en J);
2. 2.000 stuks mestvarkens (Rav nr. D 3);
3. 750 stuks zeugen (Rav nr. D 1.2, D 1.3 en D 3 voor zover het opfokzeugen betreft);
4. 3.750 stuks gespeende biggen (biggenopfok) (Rav nr. D 1.1);
5. 5.000 stuks pelsdieren (Rav nr. H 1 t/m H 3);
6. stuks voedsters of 6.000 stuks vlees- en opfokkonijnen tot dekleeftijd (Rav nr. I 1 en I 2);
7. 200 stuks melk-, kalf- en zoogkoeien ouder dan 2 jaar (Rav nr. A 1 en A 2);
8. 340 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav nr. A 3);
9. 340 stuks melk-, kalf- en zoogkoeien ouder dan 2 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav nr. A 1, A 2 en A 3);
10. 1.200 stuks vleesrunderen (Rav nr. A 4 t/m A 7);
11. 2.000 stuks schapen of geiten (Rav nr. B 1 en C 1 t/m C 3);
12. 1.000 stuks voedsters (Rav nr. I 1 t/m I 2);
13. 100 stuks paarden of pony's (Rav nr. K 1 en K 3), waarbij het aantal bijbehorende dieren in opfok jonger dan 3 jaar niet wordt meegeteld (Rav nr. K 2 en K 4);
14. 1.000 stuks struisvogels (Rav nr. L 1 t/m L 3).

Bovenstaande getallen moeten als volgt worden geïnterpreteerd: wanneer een bedrijf inmiddels bijvoorbeeld 1.500 mestvarkens houdt en het bedrijf wil verdubbelen naar 3.000 mestvarkens, dan is er geen sprake van een ontwikkeling met meer dan 2.000 mestvarkens. Deze ontwikkeling is dus niet (project)m.e.r.-plichtig, waardoor het bedrijf deze activiteiten binnen het kader van dit plan kan uitvoeren. Zou het bedrijf meer dan 2.000 mestvarkens willen toevoegen, dan is er wel sprake van (project)m.e.r.-plicht en biedt dit bestemmingsplan hiervoor geen kader.

Het ontwikkelen van niet-grondgebonden veehouderij is op zichzelf wel m.e.r.-plichtig, alleen wanneer bovenstaande drempelwaarden niet worden overschreden kan worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. In het kader van dit plan is deze vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd en als bijlage bij deze toelichting opgenomen.

Om ervoor te zorgen dat de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. niet worden overschreden, is in de regels bepaald dat er sprake is van strijdig gebruik indien gronden en bouwwerken worden gebruikt ten behoeve van een activiteit als bedoeld in artikel 7.1 lid 2 onder a van de Wet milieubeheer, waarvoor het opstellen van een milieueffectrapportage noodzakelijk is.

Effect op Natura 2000-gebied

Op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 mag een bestemmingsplan niet worden vastgesteld, dat mogelijkheden biedt voor activiteiten die kunnen leiden tot een significant negatief effect op een Natura 2000-gebied.

Uit het planMER voor het moederplan blijkt dat de stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het bestemmingsplangebied (zoals de Rottige Meenthe & Brandermeer, de Weerribben, de Wieden en het Drents-Friese Wold & Leggelderveld) in de bestaande situatie al hoger is dan de zogenaamde kritische depositiewaarde (KDW)¹. Dit betekent dat elke toename van de stikstofdepositie in zo'n Natura 2000-gebied als een significant negatief effect beoordeeld moet worden.

Uit het planMER blijkt ook dat er als gevolg van de verdere ontwikkeling van veehouderijactiviteiten een (sterke) toename van de stikstofdepositie mogelijk is. Om deze toename te voorkomen is in het moederplan een gebruiksregel opgenomen op grond waarvan activiteiten met een negatief effect op een Natura 2000-gebied door stikstofdepositie als in strijd met het bestemmingsplan moet worden beoordeeld. Samengevat betekent deze gebruiksregel dat een vergroting van een veehouderijbedrijf alleen mogelijk is wanneer er geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie in een Natura 2000-gebied.

De toename van de stikstofdepositie vanwege een veehouderijbedrijf hangt samen met de ammoniakemissie van dat bedrijf. En de toename van de ammoniakemissie hangt samen met de groei van het aantal stuks vee dat op een bedrijf gehouden wordt. Wanneer er bij een vergroting van een veehouderijbedrijf sprake is van een toename van het aantal stuks vee, is er ook sprake van een toename van de ammoniakemissie en mogelijk ook sprake van een toename van de stikstofdepositie in een Natura 2000-gebied.

Samengevat betekent dit dat een bestemmingsplan geen ruimte kan bieden voor veehouderijactiviteiten waarbij sprake is van een toename van de ammoniakemissie². Hierbij mag er in vergelijking met de ammoniakemissie in de

¹ De 'kritische depositiewaarde' is "de grens waarboven het risico bestaat dat de kwaliteit van het habitat significant wordt aangetast door de verzurende en/of vermestende invloed van atmosferische stikstofdepositie" (Dobben, van, H.F. e.a. (2012). Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000. Alterra, Wageningen UR, Wageningen, 2012).

² Zie onder andere ook de uitspraak 201308140/1/R3 van 21 januari 2015 van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

werkelijke, bestaande situatie geen sprake zijn van een toename. Het onderzoek naar de milieueffecten van het bestemmingsplan “niet-grondgebonden veehouderij” is dan ook uitgevoerd op basis van het uitgangspunt dat een toename van de ammoniakemissie in vergelijking met de emissie in de bestaande situatie niet mogelijk is.

Bovenstaand uitgangspunt geldt al voor het moederplan en zal ook voor dit bestemmingsplan gelden.

Dit bestemmingsplan sluit via de regels het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een agrarisch bedrijf uit indien dit leidt tot een toename van de bestaande stikstofdepositie van dat bedrijf op een Natura 2000-gebied.

De ‘bestaande stikstofdepositie van een agrarisch bedrijf’ is de stikstofdepositie van een agrarisch bedrijf die op het moment van vaststellen van het plan kan worden afgeleid van:

1. de onherroepelijke Natuurbeschermingswetvergunning of verklaring van geen bedenkingen of PAS-melding die is opgenomen in bijlage 7 bij de regels van dit plan;
2. het feitelijke en planologisch legale gebruik van een agrarisch bedrijf indien de onder 1 bedoelde vergunning, verklaring of PAS-melding ontbreekt.

Met de hiervoor weergegeven regeling is de ‘bestaande stikstofdepositie van een agrarisch bedrijf’ als volgt te bepalen:

1. Wanneer een Nbw-vergunning³ is verleend en onherroepelijk is geworden voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingsplan, dan valt daaruit zonder meer de bestaande stikstofdepositie van een agrarisch bedrijf vast te stellen. Dat geldt ook voor de verleende Verklaringen van geen bedenkingen (Vvgb) die in hetzelfde kader zijn verleend. Het gaat dan om Vvgb's die in het kader van een omgevingsvergunning zijn verstrekt, waarbij de toestemming op grond van artikel 2.2aa onderdeel a van het Besluit omgevingsrecht is aangehaakt. Ook een PAS-melding⁴ wordt beschouwd als een goede basis voor het kunnen afleiden van de bestaande stikstofdepositie.
2. Ontbreken een vergunning, verklaring of PAS-melding, dan kan de bestaande stikstofdepositie die hoort bij het feitelijk en planologisch legaal gebruik van een agrarisch bedrijf worden afgeleid van de Landbouwtelling (als bedoeld in artikel 24 en 25 van de Landbouwwet) die aan de vaststelling van het plan vooraf ging. In combinatie met de emissiefactor per diersoort (zie hiervoor de Regeling Ammoniak en Veehouderij zoals die gold op het moment waarop het bestemmingsplan werd vastgesteld) kan vervolgens de totale emissie en depositie voor het

³ Of een vergunning op basis van de per 1 januari 2017 in werking getreden Wet natuurbescherming (Wnb).

⁴ Melding als bedoeld in artikel 8 lid 1 van de Regeling programmatische aanpak stikstof.

bedrijf worden bepaald die het gevolg is van het feitelijk en planologisch legale gebruik van een agrarisch bedrijf ten tijde van de vaststelling van het plan.

Voortoets

Uit het planMER bij het moederplan blijkt dat er uitsluitend als gevolg van de toename van de ammoniakemissie vanuit de veehouderij sprake kan zijn van een significant negatief effect op Natura 2000-gebied. Omdat in deze partiële herziening van dat bestemmingsplan geen andere ontwikkeling wordt toegelaten dan de vergroting van de niet-grondgebonden veehouderijactiviteiten, kan op grond van het onderzoek in de vormvrije m.e.r.-beoordeling worden gesteld dat ook als gevolg van dit bestemmingsplan geen sprake zal zijn van andere effecten op Natura 2000-gebied. Omdat de emissie van extra ammoniak is uitgesloten, kan dan ook de conclusie worden getrokken dat dit plan niet leidt tot een significant negatief effect op Natura 2000-gebied en kan een passende beoordeling (als bedoeld in de Natuurbeschermingswet 1998) achterwege worden gelaten. Nu een passende beoordeling niet nodig is, is ook de m.e.r.-plicht uitgesloten die daarmee samenhangt.

Planologische beperkingen

3

In dit hoofdstuk is beoordeeld of het plan past binnen beleidsmatige dan wel wettelijke beperkingen en als gevolg daarvan uitvoerbaar is.

3.1

Beleidsmatige beperkingen

Het ruimtelijk beleid van gemeente Weststellingwerf dient in overeenstemming te zijn met het beleid van hogere overheden. Omdat in dit kader met name het rijks- en het provinciaal beleid van belang zijn, is hieraan getoetst.

Rijksbeleid

Het rijk voert geen specifiek ruimtelijk beleid voor intensieve veehouderijbedrijven buiten de concentratiegebieden in Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg, zoals in de Reconstructiewet concentratiegebieden is bepaald. Het ruimtelijk beleid dient te voldoen aan algemene principes die onder meer via de Ladder Duurzame Verstedelijking worden getoetst (zie ook www.rijksoverheid.nl/svir). De “Ladder” heeft vooral betrekking op nieuwe ontwikkelingen. Daarvan is in dit plan geen sprake. Uiteraard dienen de veehouderijactiviteiten te passen binnen de milieunormen, zoals die in de verschillende milieuwetten zijn bepaald. Impliciet leidt dit ook tot een zeker ruimtelijk beleid.

In dit plan wordt voldaan aan de geldende milieuwetgeving en passen de ontwikkelingen binnen het ruimtelijk beleid van het rijk.

Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is vormgegeven in de provinciale verordening Romte 2014 en in de Beleidsnotitie Intensieve Veehouderij. Daaruit blijkt dat de provincie uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderij binnen een bouwvlak van 1,5 ha zonder meer toelaat onder de voorwaarde dat er sprake is van een goede landschappelijke inpassing. De provincie wijst stallen waarbinnen vee in meerdere bouwlagen mogelijk wordt gemaakt (“varkensflats”) af. Verder gelden nog diverse beleidsregels voor ontwikkelingen die binnen het kader van dit bestemmingsplan niet mogelijk worden gemaakt.

Dit bestemmingsplan past binnen het provinciaal beleid.

Gemeentelijk beleid

De raad van de gemeente Weststellingwerf heeft op 2 april 2012 de Verordening geurhinder en veehouderij vastgesteld. Daarin is bepaald dat de geurbelasting van een intensieve veehouderij bij een geurgevoelig gebouw in het landelijk gebied ten hoogste 20,0 ouE/m³ lucht mag zijn. Deze verordening is opgesteld binnen de kaders van de Wet geurhinder en veehouderij en vormt toetsingskader voor het ruimtelijk beleid zoals dat binnen dit bestemmingsplan is bepaald.

Bij de beoordeling van de ontwikkelingen die dit bestemmingsplan mogelijk maakt, is geconstateerd dat deze binnen de gemeentelijke geurverordening kunnen worden uitgevoerd.

3.2

Milieukundige beperkingen

3.2.1

Waterparagraaf

Het bestemmingsplan is op grond van de verplichtingen die voortvloeien uit het Bro voorgelegd aan Wetterskip Fryslân voor de watertoets. Het Wetterskip heeft via e-mail van 24 november 2015 haar wateradvies gegeven. Het Wetterskip benadrukt daarin het belang van de keur. Op basis van de keur van Wetterskip Fryslân is het onder meer verboden zonder watervergunning van het waterschapsbestuur neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 1.500 m² onverharde grond wordt bebouwd of verhard in het buitengebied. Het is dan ook van belang dat wanneer meer dan 1.500 m² onverharde grond wordt bebouwd of verhard in het plangebied met het Wetterskip wordt overlegd hoe het verlies aan infiltrerend vermogen van de bodem kan worden gecompenseerd. Hetzelfde geldt voor het dempen van oppervlaktewater. Ook hierover moet met het Wetterskip worden overlegd. Mogelijk moet hiervoor een Watervergunning worden gevraagd.

3.2.2

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

In het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling is onderzoek verricht naar de mogelijke milieugevolgen van de ontwikkeling van niet-grondgebonden veehouderij. Daarbij zijn met name de effecten op natuur, geur, lucht en gezondheid beschouwd. Voor andere milieuaspecten zijn de effecten ontleend aan het onderzoek dat eerder in het kader van het planMER is uitgevoerd, omdat deze effecten niet specifiek samenhangen met de niet-grondgebonden veehouderij, maar samenhangen met de veehouderij in het algemeen. Uit het onderzoek blijkt dat het belangrijkste effect bestaat uit de toename van geur en lucht (als gevolg van de toename van fijnstof). In de onderstaande tabel 1 zijn de milieueffecten samengevat weergegeven.

Tabel 1. Beoordeling van de milieueffecten van het bestemmingsplan

	effect
natuur	
- effecten op Natura 2000-gebieden:	
▪ verzuring en vermisting door stikstof uit de lucht	0
▪ verdroging en vernatting	0
- effecten op gebieden van de EHS	0/-
- effecten op natuurgebieden buiten de EHS	0/-
- effecten op op grond van de Ffw beschermde soorten	0/-
landschap (cultuurhistorie)	
- milieueffecten op het landschap, bepaald op basis van de verandering van de landschapsstructuur	0/-
- milieueffecten op het landschap, bepaald op basis van de verandering van de verkavelingsstructuren	0/-
- milieueffecten op gebieden van cultuurhistorische waarde	0
geur	
- milieueffecten op de geur, bepaald op basis van de toename van de geurbelasting	-
- milieueffecten op de geur, bepaald op basis van de toename van de geurhinder	-
bodem	
- milieueffecten op de bodem, bepaald op basis van de toename van het risico op vervuiling van de bodem	0/-
water	
- milieueffecten op het waterstelsel als waterberging wat betreft de toename van het verharde oppervlak	0/-
- milieueffecten op het oppervlakte- en grondwater wat betreft het risico op het vrijkomen van milieubelastende stoffen	0/-
- milieueffecten op het grondwaterbeschermingsgebied bij Oldeholtpade	0
archeologie (cultuurhistorie)	
- milieueffecten op archeologische waarden wat betreft het risico op het vernielen en verstoren van archeologische waarden	0
externe veiligheid	
- n.v.t.	n.v.t.
licht	
- milieueffecten van licht, bepaald op basis van de toename van het risico op lichthinder	0/-
lucht	
- milieueffecten op de lucht, bepaald op basis van de toename van fijnstof (PM _{2,5} en PM ₁₀)	-
geluid	
- milieueffecten op het geluid, bepaald op basis van de toename van het aantal woningen binnen een bij een veehouderijbedrijf aanwezige 'geluidzone'	0/-
- milieueffecten van geluid, bepaald op basis van de toename van de geluidhinder	0/-
verkeer	
- milieueffecten op het verkeer, bepaald op basis van de toename van de verkeersdruk op de wegen in het bestemmingsplangebied	0/-
- milieueffecten op het verkeer, bepaald op basis van de afname van de verkeersveiligheid op de wegen in het bestemmingsplangebied	0/-
gezondheid	
- toename van het risico voor de gezondheid	0/-

++ : milieueffecten zijn zeer positief
 + : milieueffecten zijn positief
 0 : milieueffecten zijn nihil
 - : milieueffecten zijn negatief
 -- : milieueffecten zijn zeer negatief

In de bijgevoegde rapportage ‘Bestemmingsplan niet-grondgebonden veehouderij - vormvrije m.e.r.-beoordeling’ (bijlage 1) kan worden gelezen waarop vorenstaande effectbeoordeling is gebaseerd.

Uit voorgaande tabel 1 blijkt dat vanwege het bestemmingsplan “niet-grondgebonden veehouderij” alleen de milieueffecten op geur en lucht als negatief zijn beoordeeld. De vraag hierbij is of er met het vaststellen van een bestemmingsplan met dergelijke milieueffecten sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Wanneer het antwoord op deze vraag negatief is beantwoord, kan het bestemmingsplan niet zonder nadere maatregelen worden vastgesteld.

De vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, kan worden ontleed in de volgende twee deelvragen:

1. Is er sprake van een aanvaardbare woon- en leefomgeving⁵;
2. Is er sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan⁶.

Aanvaardbaarheid woon- en leefomgeving

Op grond van de door de raad vastgestelde Verordening geurhinder en veehouderij mag de geurbelasting van een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf in het landelijk gebied van de gemeente Weststellingwerf bij een geurgevoelig gebouw ten hoogste 20,0 ou_E/m³ lucht zijn. Dit betreft de voorgrondbelasting en vormt tevens de hoogste waarde die de raad mocht vaststellen in de Verordening geurhinder op grond van de Wet geurhinder en veehouderij.

Tabel 2. Samenhang tussen de geurhinder en de voor- en achtergrondbelasting

woon- en leefomgeving	geurhinder % personen	geurbelasting	
		voorground ou _E /m ³ lucht	achtergrond ou _E /m ³ lucht
zeer goed	< 5	0,0 - 0,7	0,0 - 1,5
goed	5 - < 10	> 0,7 - 1,8	> 1,5 - 3,5
redelijk goed	10 - < 15	> 1,8 - 3,0	> 3,5 - 6,5
matig	15 - < 20	> 3,0 - 4,5	> 6,5 - 10,0
tamelijk slecht	20 - < 25	> 4,5 - 6,5	> 10,0 - 14,0
slecht	25 - < 30	> 6,5 - 8,5	> 14,0 - 19,0
zeer slecht	30 - < 35	> 8,5 - 11,3	> 19,0 - 25,0
extreem slecht	35 - < 40	> 11,3 - 14,7	> 25,0 - 32,0
grenswaarde Verordening geurhinder en veehouderij	< 58	20,0	44,0

(bron: InfoMil e.a., 2007)

⁵ Zie onder andere de uitspraak 201002481/1/R4 van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 23 november 2011.

⁶ Zie onder andere artikel 3.1.6 van het besluit ruimtelijke ordening.

Uit tabel 2 blijkt dat een voorgrondbelasting van 20,0 ou_E/m³ lucht overeenkomt met een achtergrondbelasting van 44,0 ou_E/m³ lucht⁷. Uit de resultaten van het uitgevoerde onderzoek blijkt dat de achtergrondbelasting in de nieuwe situatie ter plaatse van geurgevoelige gebouwen ten hoogste 30,8 ou_E/m³ lucht kan zijn⁸. De achtergrondbelasting wordt namelijk beperkt door de voorgrondbelasting die plaatselijk ten hoogste mogelijk is.

Een achtergrondbelasting van 30,8 ou_E/m³ lucht is door het vaststellen van de grenswaarde van 20,0 ou_E/m³ lucht voor de voorgrondbelasting in de Verordening geurhinder en veehouderij door de gemeenteraad aanvaardbaar geacht. Dit in overweging nemende is het antwoord op de vraag of er sprake is van een aanvaardbare woon- en leefomgeving dan ook positief. Daarbij is ook in overweging genomen dat er geen sprake is (of kan zijn) van een overschrijding van de grenswaarden voor geur en fijnstof.

Is er sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan?

Het uitgangspunt voor het uitgevoerde onderzoek is dat op grond van het bestemmingsplan “niet-grondgebonden veehouderij” een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf mag worden vergroot tot een denkbeeldig vlak van ten hoogste 1,5 ha om de ontwikkeling van dergelijke bedrijven mogelijk te maken. Uit de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken blijkt dat door het uitvoeren van maatregelen aan de stalgebouwen gebruik gemaakt kan worden van de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Omdat dit maatregelen zijn die algemeen beschikbaar zijn is hiermee de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan gewaarborgd.

Daarbij moet worden opgemerkt dat de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan voor het gemiddelde niet-grondgebonden veehouderijbedrijf is gewaarborgd. Als voorbeeld: door het bouwen en gebruiken van stalgebouwen met een beperkte ammoniakemissie is een ontwikkeling van de bedrijven mogelijk tot een gemiddelde van 1,43 ha bouwvlak. Daarbij lopen de ontwikkelingsmogelijkheden uiteen van 0,42 ha tot 4,21 ha bouwvlak.

De berekening van de oppervlakte van het bouwvlak dat ten behoeve van de niet-grondgebonden veehouderij kan worden aangewend, is uitsluitend gebaseerd op de ontwikkelingsmogelijkheden van de niet-grondgebonden activiteiten van een bedrijf. Het staat het bedrijf vrij om naast de niet-grondgebonden veehouderijactiviteiten ook (wel) grondgebonden veehouderijactiviteiten (zoals melkveehouderij) te ontplooien. In dat geval heeft het bedrijf per dier meer ruimte nodig. Verder kan de behoefte aan de ruimte voor bijvoorbeeld machineberging etc. per bedrijf zeer verschillend uitpakken. In dat kader kan de berekening van de behoefte aan oppervlakte bouwvlak per bedrijf anders

⁷ Bij een rechte voortzetting van de in de tabel opgenomen waarden komt een voorgrondbelasting van 20,0 ou_E/m³ lucht overeen met een achtergrondwaarde van 44,0 ou_E/m³ lucht.

⁸ Zie hiervoor paragraaf 3.2 uit de vormvrije m.e.r.-beoordeling.

uitvallen: er kan in dat geval worden berekend dat de behoefte aan bedrijfsoppervlakte eenvoudig tot 1,5 ha en meer kan oplopen.

Conclusie

Het antwoord op de vragen of er sprake is van een aanvaardbare woon- en leefomgeving en een uitvoerbaar bestemmingsplan, is positief. Op grond daarvan is er - binnen de voor de onderzoeken gebruikte grenswaarden - sprake van een goede ruimtelijke ordening met het vaststellen van het bestemmingsplan "niet-grondgebonden veehouderij".

Juridische vormgeving

4

Dit bestemmingsplan kent slechts die bestemmingen die ook al in het moederplan voor het plangebied waren opgenomen.

In de bestemming “Agrarisch” is het volgende gewijzigd:

- De regeling die bepaalt dat ten behoeve van niet-grondgebonden veehouderij uitsluitend de bestaande bedrijfsgebouwen mochten worden gebruikt, is aangepast. De oppervlakte bedrijfsgebouwen mag in het kader van dit bestemmingsplan worden uitgebreid, zolang daarmee de oppervlakte van de denkbeeldige rechthoek van 1,5 ha niet wordt overschreden.
- In de regel waarin het strijdige gebruik is bepaald, is een regeling toegevoegd waarin staat dat iedere activiteit waarvoor op grond van de Wet milieubeheer een milieueffectrapportage moet worden opgesteld, niet is toegestaan. Daarbij gaat het om het toevoegen van dieren ten opzichte van de vergunde situatie⁹, waarbij de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. worden overschreden. Deze aantallen dieren zijn eerder in paragraaf 2.2 van deze toelichting opgesomd.
- Ten slotte is de gebruiksregeling met betrekking tot de stikstofdepositie ten opzichte van het moederplan aangepast (zie ook pag. 10 van deze toelichting).

Om te borgen dat ook de wijzigingsbevoegdheid uit het moederplan kan worden toegepast, die bepaalt dat de agrarische functie door een andere bestemming mag worden vervangen, zijn de betreffende regels uit het moederplan in een bijlage bij de in dit plan opgenomen regels gevoegd. Op deze wijze kan eenvoudig worden verwezen naar de regels die in dat geval gelden.

⁹ Daarmee wordt een bedrijfssituatie bedoeld waarvoor een milieuvergunning is verleend of die op basis van het Activiteitenbesluit is gemeld en die binnen de kaders van het Activiteitenbesluit past.

Uitvoerbaarheid

5

5.1

Plan opgesteld in samenspraak met belanghebbenden

Dit plan is in samenspraak met een vertegenwoordiging van de belanghebbende agrarische bedrijven opgesteld. Daarbij is steeds bezien in hoeverre de verzoeken van de ondernemers konden worden gehonoreerd zonder dat dit tot onaanvaardbare milieugevolgen zou leiden. Uit het milieuonderzoek blijkt dat het plan binnen de wettelijke kaders kan worden uitgevoerd.

5.2

Overleg ex artikel 3.1.1 Bro

In overeenstemming met artikel 3.1.1 Bro is het concept ontwerpbestemmingsplan voorgelegd aan Provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân. Het plan is tevens toegestuurd aan LTO Noord en ForFarmers. Alle organisaties hebben van de overlegmogelijkheid gebruik gemaakt; de reacties zijn in de bijlage bij deze toelichting opgenomen.

De hoofdlijnen van de reacties zijn de volgende:

- Provincie Fryslân maakte twee opmerkingen die erop gericht waren om een betere afstemming tussen het provinciale verordening Romte 2014 te bewerkstelligen. Deze opmerkingen zijn overgenomen en in het plan verwerkt.
- Wetterskip Fryslân heeft vooral benadrukt dat bij de uitvoering van het bestemmingsplan steeds moet worden overwogen in hoeverre de keur van toepassing is. In par. 3.2.1 van deze toelichting is hieraan aandacht besteed.
- Diverse punten van de reacties van LTO Noord en ForFarmers zijn in het plan verwerkt. Een belangrijke aanpassing betreft de aanpassing van de stikstofregeling. Die is nu in overeenstemming gebracht met de uitspraak van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State over het bestemmingsplan Buitengebied 2014.

De overlegreacties zijn beantwoord in een aparte overlegnotitie die als bijlage 2 bij deze toelichting is opgenomen. De uitkomsten van deze overlegnotitie zijn in dit plan verwerkt.

5.3

Economische uitvoerbaarheid

Dit bestemmingsplan heeft betrekking op een bestaande situatie en omvat dan ook een regeling die hoofdzakelijk op het beheer van de bestaande agrarische bedrijvigheid is gericht. Het weergeven van de economische uitvoerbaarheid ten behoeve van de inzet van gemeentelijke middelen door middel van een cijfermatige opzet, is daarom voor het plangebied niet relevant.

Grondexploitatie

Door middel van de grondexploitatieregeling in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten voor bijvoorbeeld bouw- en woonrijp maken en hebben zij sturingsmogelijkheden, omdat in het geval van grondexploitatie van derden diverse eisen en regels gesteld kunnen worden. Indien er sprake is van bepaalde bouwplannen, dient de gemeente hiervoor een exploitatieplan op te stellen, tenzij voornoemde kosten “anderszins verzekerd” zijn, bijvoorbeeld door overeenkomsten en het stellen van eisen met betrekking tot kwaliteit en fasering niet noodzakelijk wordt geacht. Het bestemmingsplan voorziet niet in de realisatie van bouwplannen zoals opgenomen in het Bro. Daarom kan van het opstellen van een exploitatieplan worden afgezien.

Overige kosten

Met dit bestemmingsplan worden geen grootschalige nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen bij recht in het plangebied mogelijk gemaakt; de in dit plan toegelaten ontwikkelingen spelen zich alle bij bestaande intensieve veehouderijbedrijven af. Hier kunnen zonder verdere planologische procedures uitbreidingen worden gerealiseerd. Het betreft in alle gevallen particulier initiatief waaraan in beginsel geen kosten voor de gemeente zijn verbonden, afgezien van kosten van het ambtelijk apparaat voor de begeleiding en toetsing van aanvragen voor omgevingsvergunning. Deze kosten worden door middel van leges gedekt.

Planschade

Na vaststelling van dit bestemmingsplan zijn planschadekosten de enige kosten die verder nog uit dit bestemmingsplan kunnen voortkomen. Planschadekosten zijn op voorhand niet uit te sluiten. De gemeente zal daarom bij iedere aanvraag bezien of er planschade kan ontstaan. Indien dit het geval kan zijn, zal met de belanghebbende aanvrager een overeenkomst worden gesloten, zoals bedoeld in artikel 6.4a van de Wro. Daarmee kan worden voorkomen dat de gemeenschap de planschadekosten moet betalen die gemaakt worden in het belang van de aanvrager.